

Rättsavdelningen
Petra Bergendahl
petra.bergendahl@socialstyrelsen.se

Socialstyrelsens yttrande över ”Utkast till lagrådsremiss Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet”

Dnr Ju2020/02657/L5

Socialstyrelsen lämnar följande synpunkter på utkastet.

Socialstyrelsens sammanfattande bedömning

Det är en angelägen uppgift för samhället att unga lagöverträdare ges möjlighet till ett välfungerande liv utan fortsatt kriminalitet. Socialstyrelsen har i sitt remissvar till *Slopad straffrabatt för unga myndiga, SOU 2018:85* framfört att det finns skäl för att socialtjänsten även fortsättningsvis ska ha ett stort ansvar för unga lagöverträdare i åldern 18-20 år. Detta eftersom socialtjänsten är den instans som har bäst förutsättningar att tillgodose unga lagöverträdares behov av stöd och vård. Socialstyrelsen vidhåller detta även om myndigheten ser positivt på att utkastet har begränsat förslagen till att avse unga myndiga som har begått en allvarlig brottslighet.

5. Förändringar i den straffrättsliga särbehandlingen av myndiga lagöverträdare

I utkastet framgår, som skäl till förslagen, att det vid allvarlig brottslighet är rimligt att tillmäta straffsystemets krav på en tillräckligt ingripande reaktion en större tyngd, vilket Socialstyrelsen inte ifrågasätter. Socialstyrelsen vill dock påpeka att det enligt forskning¹ finns skäl att även behandla unga lagöverträdare som har begått allvarliga brott annorlunda jämfört med äldre vid påföljdsbestämningen.

Utkastet hänvisar till att det i de övriga nordiska länderna inte finns några särskilda restriktioner i fråga om fängelsestraffets längd när det gäller unga lagöverträdare 18-20 år. I utkastet framgår dock att flera av de nordiska länderna har särskilda regler kopplade till villkorlig frigivning för målgruppen, vilket Sverige inte har. Även om det alltså i de andra nordiska länderna inte finns särskilda regler om fängelsestraffets längd för unga 18-20 år så kan ländernas regler om villkorlig frigivning innebära att de inte behöver sitta i fängelse lika länge som äldre

¹ Se bl.a. den forskning som hänvisas till i SOU 2018:85.

personer. I utkastet finns inte några förslag om särskilda regler om villkorlig frigivning för målgruppen. Socialstyrelsen önskar en mer utförlig analys kring dessa aspekter, särskilt med hänsyn till att det finns skäl att särbehandla unga lagöverträdare.

Socialstyrelsen ser positivt på förslaget om att unga 18-20 år ska kunna dömas till ungdomsvård om det finns särskilda skäl för det.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Erik Höglund. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Mariana Näslund Blixt deltagit. Juristen Petra Bergendahl har varit föredragande.

För Socialstyrelsen

Erik Höglund